

Představení ekologického sdružení

ARNIKA je ekologické sdružení občanů, které vzniklo 29. září 2001. Toto sdružení založila skupina lidí, kteří opustili Děti Země z důvodu odlišných představ o budoucí činnosti a struktuře této organizace.

Posláním Arniky je zlepšení stavu životního prostředí, jeho obrana před znečišťováním, ochrana a obnova přírodních hodnot na území ČR, a to i v evropském kontextu. Zaměřuje se především na ochranu před znečištěním toxickými látkami a zachování a obnovu řek a mokřadů.

Na čem a jak pracuje?

Arnika je celostátní organizací s centrální kanceláří a samostatnými pobočkami. Národní i lokální kampaně a projekty se opírají o tři pilíře - zapojení veřejnosti, odborné argumenty a spolupráce se sdělovacími prostředky.

Činnost je soustředěna do třech programů:

Ochrana přírody - ochrana druhově nejbohatších ekosystémů střední Evropy - vodních toků a mokřadů. Program Ochrana přírody hledá a prosazuje takové alternativy spravování a využívání vodních toků, které směřují ke sladění požadavků ochrany přírody s protipovodňovou ochranou a s hospodářským využitím vodních toků a krajiny kolem nich. Další důležitou činností je záchrana mizejících druhů rostlin a živočichů v jejich původních biotopech a zachování přirozené rovnováhy krajiny.

Dlouhodobým cílem je významně přispět k plné implementaci evropských směrnic v oblasti ochrany vodních ekosystémů (především NATURA). Tohoto cíle se snaží dosáhnout jak analýzou, připomínkováním, lobbiováním k souvisejícím návrhům zákonů, tak osvětou a praktickou ochranou vytipovaných území v povodí Labe a Odry.

Dále Arnika prosazuje změny v koncepci i praxi povodňové ochrany v ČR. Součástí je realizace pilotního projektu.

Třetím dlouhodobým cílem programu je využití formy pozemkových spolků k přímé péči o ohrožené druhy rostlin a živočichů a cenná přírodní stanoviště v oblastech Českého středohoří, Labských pískovců, Jeseníků, Beskyd a Poodří (Bořena - tým).

Hlavní kampaně: • Za záchranu řeky Opavy (Přehrada v Nových Heřminovech)
• Živé Labe (proti stavbě jezů na řece Labe)

Toxické látky a odpady - Cílem programu je omezit množství toxických látek unikajících do životního prostředí a prosazovat přísnější zákony a zavedení tzv. "čistější výroby" či důsledné recyklace odpadů. Podporujeme právo občanů na informace o toxických látkách v životním prostředí.

Úniky toxických látek nemají škodlivý vliv jen na přírodu, ale přímo také na činnost a zdraví lidí. Program je tedy zaměřen i na pomoc občanům, a to buď formou informačního servisu či na pomoc přímou (Asistenční centrum pro lidi postižené úniky toxických látek během povodní 2002).

Hlavní kampaně: • Budoucnost bez jedů (bezjedu.arnika.org), • Šetrné papírování (papir.arnika.org), • Odpad jako surovina, • Zdravotnictví bez PVC (pvc.arnika.org)

Veřejnost a životní prostředí - snaží se zvýšit podíl jednotlivých občanů na rozhodování o životním prostředí. Podporuje občanská sdružení, pomáhá zakládat nová a poskytuje svůj servis také obcím. Cílem je rozšířit odborné schopnosti jednotlivých skupin, zefektivnit jejich práci na lokální úrovni a vytvářet mezi nimi spojení.

• **Centrum pro podporu občanů** - pomáhá občanským sdružením i jednotlivým lidem řešit místní ekologické problémy, organizuje semináře, vydává metodické příručky. V některých závažných kauzách se také angažuje.

<http://www.sdruzeniarnika.cz/cepo/>

• **Veřejnost proti dálnici D3** (d3.arnika.org) - volb trasy dopravního spojení Praha - Tábor - České Budějovice - hranice s Rakouskem, které by bylo přijatelné z hlediska dopadů na přírodu Posázaví a život lidí v tamních sídlech.

<http://d3.arnika.org>

• **Děčín - město pro lidi** (odpady.arnika.org) - prosazuje do územního plánu města principy trvale udržitelného rozvoje. Stavíme na šetrném dopravním systému, jehož prioritami jsou pěší občan, cyklistika, veřejná doprava a integrovaný dopravní systém, a teprve poté se věnuje automobilismu.

<http://decin.arnika.org/kampane.shtml>

Nová kampaň: Stromy (www.stromy.arnika.org)

Kampaň pro děti: Sovy do škol (www.sovy.cz)

V rámci projektu Sovy do škol byla dne 23. března 2004 zahájena výstava dětských výtvarných prací Naše sovy. Výstava probíhá ve velkém výstavním sále Muzea Policie ČR v Praze 2, Ke Karlovu 1, každý den od 10 do 17 hodin (mimo pondělí), a potrvá do 23. dubna 2004. Pro vítěze soutěže připravuje sdružení Arnika ornitologické soustředění v přírodě.

Další projekty a kampaně programu:

Aarhuská úmluva o podílu veřejnosti na rozhodování v praxi - právě ratifikována parlamentem ČR

Kácení a poškozování stromů a jak mu zabránit, Ochrana přírodních hodnot biocentra Mladá u Milovic, Dostavba Pankrácké pláně (Pražský Manhattan), Centrální překladiště pro střední Evropu Lysá nad Labem, Spalovna v Mydlovarech u Českých Budějovic, Za záchranu zeleně v Ostravě-Porubě, Havarijní plán spalovny v Ostravě, Průmyslová zóna v Úvalech u Prahy, Přežijí zelené plíce Prahy 5?

Organizační struktura:

Valná hromada, Výkonná rada (Užší rada), Výkonná ředitelka, Základní články, příp. Dozorčí rada a Čestná rada.

Nejvyšším orgánem je Valná hromada, která se schází minimálně jednou do roka - schvaluje změny statutu, volí Výkonnou radu a předsedu.

Výkonná rada řídí činnost sdružení mezi zasedáními valné hromady, je volena na tři roky.

Skládá se z předsedy, ze členů Užší rady a ze zástupců Základních článků, z nichž každý má ve výkonné radě jednoho člena. Výkonná rada se schází minimálně 4 x ročně. Mezi zasedáními Výkonné rady řídí činnost sdružení Užší rada a Výkonná ředitelka. Užší rada se skládá z předsedy a dvou členů.

Základní články (pobočky) mají právní subjektivitu. Rada základního článku má dva až čtyři členy, kteří jsou statutárními zástupci Základního článku. Pobočky vznikají na územním nebo tématickém principu. Zvláštním základním článkem je Koordinanční centrum, které plní funkci centrální kanceláře (zajišťuje funkce tiskového mluvčího, získávání členů, komunikace s nimi, stabilizace organizace aj.)

Arnika (Koordinační centrum)

Jana Andělová

Chlumova 17

130 00 Praha 3

tel/fax: 222 781 471, 222 782 808

e-mail: arnika@arnika.org

Pobočky

základní články s právní subjektivitou (místní a regionální působnost)

- Arnika České Budějovice
e-mail: ceskebudejovice@arnika.org, www.ceskebudejovice.arnika.org
- Arnika Děčín
e-mail: decin@arnika.org, www.decin.arnika.org

- Arnika Most

pobočka zrušena k 31. 3. 2003.

O kampani Šetrné papírování kontaktujte Milana Návoje na e-mailu: papir@arnika.org

- Arnika Ostrava
e-mail: ostrava@arnika.org, www.ostrava.arnika.org

Arnika Praha

e-mail: paha@arnika.org, www.paha.arnika.org

Arnika - Tým Bořena

e-mail: borena@arnika.org, www.borena.arnika.org

Arnika Vyškov

e-mail: vyskov@arnika.org, www.vyskov.arnika.org

Programy

základní články s právní subjektivitou (celostátní působnost)

- program Ochrana přírody

Vlastimil Karlík

e-mail: priroda@arnika.org, www.priroda.arnika.org

- program Toxické látky a odpady

e-mail: toxic@arnika.org, odpady@arnika.org,
www.toxic.arnika.org, www.odpady.arnika.org

- Centrum pro podporu občanů

e-mail: cepo@arnika.org, www.cepo.arnika.org

Kontaktní místa

články bez právní subjektivity (místní působnost)

- Arnika Brno

e-mail: sommer@iol.cz

- Arnika Broumov

- Arnika Chomutov

e-mail: chomutov@arnika.org

- Arnika Liberec

e-mail: liberec@arnika.org

Arnika Vrchlabí

e-mail: vrchlabi@arnika.org

FINANCE

Činnost Arniky je financována z prostředků zahraničních nadací (cca 40%), fondů EU (27%), grantů českých nadací (16%), dotací od státních institucí (12%) aj. Na výnosech se vlastní činností podílí Arnika 4%. Členské poplatky a dary jednotlivců představují 1,1% ročních výnosů. Celkové výnosy za rok 2002 přesáhly 11,5 milionu korun. V nákladech představují nejvyšší položku (31%) osobní náklady a zálohy partnerům (22,7%). Na publikační činnost padlo připadá 8% nákladů, 0,7% spolkly bankovní poplatky. Do roku 2003 vstoupila Arnika s téměř 4miliony korun.

Na základě výběrových řízení podpořili činnost zejména tyto nadace a státní instituce: DANCEE, DOEN Stichting, Global Greengrants Fund, Health Care Without Harm, IPEN - International POPs Elimination Network, Jenifer Altman Foundation, Know How Fund - grantový projekt Velvyslanectví Velké Británie, MATRA-KNIP a Matra/KAP - grantové projekty Velvyslanectví Nizozemského království, Magistrát města Ostravy, Mitchell Kapor Foundation, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Nadace Partnerství, Nadace VIA, NROS - Nadace rozvoje občanské společnosti, Open Society Fund Praha, EU - program Phare, REC Praha, REC Szentendre, Swedish NGO Secretariat on Acid Rain

Charakteristické znaky:

Občanské sdružení Arnika je profesionálně vedenou ekologickou neziskovou organizací, která staví na odborných znalostech aktivních členů, kvalitní síti regionálních poboček, koncentrací na konkrétní ekologická témata a především výbornou práci se sdělovacími prostředky. Důrazem na legislativní stránku věci a na zapojení veřejnosti do rozhodovacích procesů přispívá Arnika k rozvoji demokracie a k zapojení České republiky do mezinárodního dění. Spolupráce s příslušnými vědeckými pracovišti umožňuje vést fundované kampaně dobře obhajitelné před veřejností. Charakteristickým znakem Arniky je také široká paleta kvalitně připravených informačních materiálů.

Otevřené otázky:

Přestože je Arnika nejlépe medializovanou NNO v Čechách (kolem tisíce publikovaných zpráv), nejsem si jist nakolik je její znalost rozšířena mezi konzumní částí společnosti.